

IZ MOG KUTA

I kao što ni jedan list ne požuti bez tihoga znanja cijeloga drveta, tako zločinac ne može činiti zlo bez skrivene volje svih vas.

Vi ste i put i putnici.
Kahlil Gibran

Reče mi onomad jedan čovjek: »Srbi su poput Marsovaca. Za njih ne važe zemaljski zakoni. Već tri godine vuku cijeli svijet za nos. Srpski

koljači kolju. Srpski intelektualci mudruju. Svatko radi svoj posao bez ikakvih zapreka. Nemaju razloga biti frustrirani. Njihova, srpska djeca ne pogibaju od 'zvončića', ne skrivaju se u podrumima bez struje i vode, ne privikavaju se na ŠTAKORSKI život.«

U pravu je. Kada sam prvi put čuo srpsku krilaticu »Srbi će dobiti Bosnu, a Hrvati Bosance«, rekao sam da je to najbolji štos nakon onoga Tanje Torbarine — srpski ali hrvatski jezik. Ma kakvi štos, kakva šala! Ostvaruje se! Srbi su prvorazredni »bizantinci« (levantinci), dvolični, lukavi, bez skrupula. I mora im se priznati — izvrsno hazardiraju.

Recimo, prije dolaska UNPROFOR-a u Hrvatsku Srbi su tražili određeni postotak Crnaca jer Crnci, kažu, ne mogu biti ustaše. I dobili su Crnce. S njima nisu imali problema. Prije mjesec dana nigerijski bataljun trebao je biti zamijenjen argentinskim i Srbi su uložili protest. Ponovno su iz rukava izvadili istu kartu — u Argentini ima mnogo ustaša i sinova ustaša. Nešto ranije, početkom svibnja, na zasjedanju Skupštine bosanskih Srba na Palama izglasano je da polovica snaga UN za primjenu mirovnog plana u Bosni mora doći — iz pravoslavničkih zemalja. Svi znaju da su oni napadači i brutalni osvajači, a ipak je njima, Srbima, takav zahtjev posve legalan. I svijet im izlazi ususret. Na srpske pritužbe u povodu otvaranja pontonskoga mosta na Maslenici i zračne luke Zemunik glavni tajnik UN Boutros Boutros Ghali (časni Kopt — kako ga Srbi zovu) piše Vijeću sigurnosti: »Lokalne srpske vlasti i vlasti SRJ jasno su ukazale da je planirani događaj — provokacija jer nije u skladu s rezolucijama 802 i 847.« Za UN i njezinoga tajnika važniji je stav lokalnih srpskih vlasti i nepriznate srpske države od legitimnih prava Republike Hrvatske, članice UN. U svakom slučaju, s koje se god strane pogleda, hrane Srbe »bananama« kao razmažene bolesnike.

NORD-EXPRESS

Moramo prihvatiti da naša tisućljetna vjernost Rimskoj crkvi trajno »proizvodi« neprijateljstva tako reći svih liberalnih, socijalističkih, protestantskih i pravoslavničkih krugova, tj. cjelokupne antipapinske koalicije, tvrdi IVAN MARTINAC koji je ulazeći u redakciju samozadovoljno izjavio: »Kvaliteta iscrpljuje!«

CIVILIZIRANI HRVATI

Hrvati, naravno, nisu Srbi. Oni već tisuću godina nastoje biti prosvijećeni, pristojni, trpeljivi. Povijest Hrvata, nakon propasti hrvatskoga kraljevstva, uglavnom je povijest lojalnih podanika, mirnih i poštenih susjeda. Zbog svoje velike civiliziranosti Hrvati vrlo rijetko spominju svoje hrvatstvo, još manje konfesionalnu pripadnost, a za tuđu nikada ne pitaju. Također su vazda spremni u ime nekakve uljudbe sve te kategorije problematizirati.

Jedan moj dobar poznanik, prosječni hrvatski mazohist (teško je naći Hrvata bez mrve mazohizma) i praktični katolik sinoć me uvjeravao da neki katolik može biti gori (za Hrvatsku!) od protestanata ili pravoslavaca. Da, to je moguće, uzvratilo sam, ali budimo ozbiljni: takva pretpostavka ne može biti temeljni princip. Hrvatska

i hrvatski krajevi u Bosni i Hercegovini napadnuti su od Srbije i Crne Gore, a Herceg-Bosna i od muslimanskih oružanih snaga. Hrvati su poglavito katolici, a katolici čine oko 25% svjetske populacije. Zar nije normalno i nimalo neuljudno zahtijevati da bude od svih funkcionara EZ-a, UN i UNPROFOR-a (koji se »bave« Hrvatskom), te od svih časnika i vojnika koji po njoj koračaju isto toliki postotak katolika. Predsjednik Republike Hrvatske to nikada nije tražio, a da je tražio i da je njegovoj želji udovoljeno, tj. da je svaki četvrti čelnik katolik i da je četvrtina vojnika iz Južne Amerike, Republike Irske, Austrije, Mađarske, Poljske, Portugala — bilo bi nam, bez sumnje, bolje.

Međutim, hrvatsko rukovodstvo takvog se zahtjeva srami, a hrvatske intelektualce (kao gospodina Slavena Letiću) brine što Hrvatska još nije postala, a »na-prosto mora postati šarmantnom državom«.

I gospodin Berković, onako usput, spominje da ne bi bilo loše osnovati Ministarstvo šarma. Razumijem što su htjeli reći. Vijeću sigurnosti sigurno je dozlogrdilo razmatrati hrvatske nešarmantne prosvjede, ni Boutros Ghali se više ne smije, a ipak sam uvjeren da stanovnicima Šibenika, Gospića, Karlovca, Zadra, uopće nije do šarma. Umiranje nikada nije šarmantno.

Sedmoga rujna 1991, dok su ratne lomače plamtjele diljem Hrvatske, objavio sam u »Slobodnoj Dalmaciji« PISMO JEDNOM (moglo bi se reći bilo kojemu) SRPSKOM KNJIŽEVNI-

KU, što sam ga »montirao« iz ulomaka svima poznatoga Camusova teksta napisana od srpnja '43. do srpnja '44. pod naslovom JEDNOME NJEMAČKOM PRIJATELJU. Bio sam svjestan da se nad Hrvatskom nadvila golema, zloćudna opasnost, da smo praktički bez saveznika, baš zbog toga ondašnja francuska i hrvatska situacija nisu istovjetne i da je Camus (dok je pisao) bio sasvim siguran da je rat za Njemačku izgubljen. Ipak, prihvatio sam njegove rečenice:

»Ne mogu vjerovati da se sve mora podrediti cilju za kojim se ide. Ima sredstava koja se ne mogu opravdati... Bez sumnje, to smo platili vrlo skupo. Platili smo poniženjima, gorčinom, krvavim jutrima... Platili smo skupo i platit ćemo još. Ali imamo svoja uvjerenja, svoja opravdanja: vaš poraz je neminovno.«

Da li bih to potpisao i danas?

Evo, dok razmišljam, emisija »U potrazi« prikazuje mladoga Muslimana iz Zenice na kamenim stepenicama splitskog hotela »Marjan«. Kaže da je tu već dvije godine, da mu više nema

života među Hrvatima, da zaraduje samo 200-400 DEM u splitskom brodogradilištu, a uz to je i vojni obveznik...

Da, potpisao bih! Platili smo skuplje, neusporedivo skuplje nego što sam mislio da ćemo platiti. Plaćamo duže nego što je trebalo, ne znamo što nas još čeka. Oklijevali smo, mudrovali. Niti smo bili svjesni različitih »okruženja« niti smo iskoristili svoje šanse (prvenstveno u siječnju 1992). Vrijeme je da se opametimo. Moramo shvatiti da su sve imperijalne sile (a Velika Britanija je posljednja od njih) bezobzirne i da su u Rimskom Carstvu (paradigmi svih imperija) najpopularnije bile okrutne igre (na primjer: »kršćani lavovima«) od kojih nisu štedjeli ni žene ni djecu. Također moramo prihvatiti da naša tisućljetna vjernost Rimskoj crkvi trajno »proizvodi« neprijateljstva tako reći svih liberalnih, socijalističkih, protestantskih i pravoslavničkih krugova, tj. cjelokupne antipapinske koalicije.

Ta Rimska crkva bila je velika i čašćena mnogo prije nego što su Saksonci stupili na tlo Engleske, prije nego što su Franci prešli Rajnu i dok su se u Meki klanjali idolima. Zbog istočnog raskola i protestantske Reforme njezina univerzalnost ostala je okrnjena, ali ipak i nakon 200 godina katoličanstva katolicizam je manje-više isti kao što je bio u svom početku, a to izaziva kritiku, prezir, pa i bijes dru-

Kada sam prvi put čuo srpsku krilaticu »Srbi će dobiti Bosnu, a Hrvati Bosance« rekao sam da je to najbolji štos nakon onoga Tanje Torbarine — srpski ali hrvatski jezik

gih konfesija i drugih crkava. To je činjenica koja ne traži zavjet tajnosti niti je treba skrivati od hrvatskoga puka.

PUTNICI IZ NORD-EX-PRESSA

Osamnaestoga svibnja, u utorak navečer, poslije vrlo važnog sastanka u Medugorju, dr. Franjo Tuđman i njegovi bliski suradnici posjetili su svetište Kraljice mira. Nijedan stranac — sudionik sastanka nije im se pridružio, ni David Owen, ni Lars-Erich Wahlgren, ni Thorvald Stoltenberg ni Niels Helveg Petersen.

Stovani čitatelju, sjećáš li se možda Marracka Gouldinga, pomoćnika glavnoga tajnika UN zaduženoga za mirovne operacije, onoga gospodina koji se vazda »rukovao« lijevom rukom?

Sjećáš li se pretile gospode — Giannija de Michelisa, talijanskoga ministra vanjskih poslova, a žestokog protestanta, i Lawrencea Eagleburgera, njegovoga američkog kolege, koji je sedam godina službovao u Beogradu?

Ili lorda Petera Carringtona, srboljupca, bliskoga prijatelja srpskog prestolonasljednika Aleksandra Karađorđevića ...

Ili vazda nasmijanoga indijskog generala Satisha Nambiarala zalizanih crnih kosa, crnjih od gavranova krila ...

Ili kanadskoga pervertita generala Luisa McKenzieja, koji je, iz ženskoga logora »Sonja« u Vogošći blizu Sarajeva »pozajmio« četiri Muslimanke zbog »zadovoljavanja tjelesnih potreba« ... Nikada neću zaboraviti kadrove s Marijom Braut vrsnom fotografkinjom, snimljene prije godinu (dvije?) u Hercegovini. Sjedila je u travi, na nekom brdašcu i govorila: »Lijepa je ova zemlja, a samo nam je gaze i gaze«.

Svi su dolazili i odlazili poput godišnjih doba. Samo je gospodin Cedric Thornberry od prvoga dana tu. Pustio je korijenje u hrvatsko tlo

Uistinu, dobro su je »razgazili«, i nogama i riječima.

— Boutros Boutros Ghali, Kopt iz Egipta, a koptska se crkva prva odvojila od katoličke matice, u 5. stoljeću, poslije Kalcedonskoga koncila.

— Francois Mitterrand, predsjednik Francuske, mason 33. reda, Veliki meštar »Grand Orienta«.

— Sir Douglas Hurd, britanski ministar vanjskih poslova, uvijek zapureni polualbin.

— Sir David Hannay, britanski veleposlanik u UN, koji je jednom izjavio da nije plaćen za sentimentalnosti,

— Francuski general Philippe Morillon, koji je srpsku Novu godinu 92/93. dočekao u društvu zapovjednika srpskoga sarajevskog korpusa generala Stanislava Galica a kasnije je zaradio »Legiju časti« navodno pomazući Muslimanima.

— Škot Rayan Grist, vođa ekipe promatrača EZ-a, »autor« čuvenih rečenica: »Civilni i civilne vlasti u Kninu jako su uplašeni. To se manifestira tako da konstantno granatiraju Zadar i Šibenik«.

— Tu su još i mladoliki Rusi, ministar vanjskih poslova Andrej Kozirev i njegov pomoćnik Vitalij Ivanovič Čurkin, koji je onomad ustvrdio da će »krajina« biti država u državi (Hrvatskoj). Prije tjedan (dva) došla su dvojica novih generala — Francuz Jean Cot i Belgijanac Francis Briquemont, a odavno su otišli ruski pukovnici Hromčenkovi i Loginov.

Sjećáš li se, stovani čitaoc, Kenijca Arapa Roba ili Rusa Viktora Andreeva? Sjećáš li se Švedanina Gerarda Fishera, Danca Kaia Vittrupa, Engleza Johna Millsa, Rusa Jurija Susedova ili sjedokose Crnkinje Blandine Negge?

Prošli su preko ove (hrvatske) zemlje engleski i francuski vojnici, Poljaci, Nigerijci, Kenijci, Česi, Slovaci, Danci, Jordanci, Portugalci, Luksemburžani, Rusi, Ukrajinici, Španjolci, Belgijanci, Norvežani, Finci, Nepalci, Argentinci, Novozelandsani ...

Svi su dolazili i odlazili poput godišnjih doba. Samo je gospodin Cedric Thornberry, direktor Civilnoga sektora UNPROFOR-a, od prvoga dana tu. Odvjetnik i sveučilišni profesor iz Sjeverne Irske pustio je korijenje u hrvatsko tlo.

Kadar iz filma Ivana Martinca »Grad u sivom«